

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

01 Ocak 2019 – 31 Mart 2019

Faaliyet Raporu

TÜRKİYE PETROL RAFİNERİLERİ A.Ş.

SPK II-14.1 SAYILI TEBLİĞE İSTİNADEN HAZIRLANMIŞ YÖNETİM KURULU FAALİYET RAPORU
01.01.2019-31.03.2019

Tüpraş'ın ("Şirket") 2019 yılı ilk üç aylık faaliyetlerine ilişkin sonuçları gösteren, Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yayınlanmış, genel kabul görmüş muhasebe ilkelerine uygun olarak hazırlanmış mali tabloları ortaklarımızın bilgilerine sunulmaktadır.

BÖLÜM 1: KURUMSAL BİLGİLER:

Yönetim Kurulu ve Yönetim Kurulu Komiteleri

Tüpraş'ın 20 Mart 2019 tarihli Olağan Genel Kurul Toplantısında, Yönetim Kurulu Üye sayısı 11 olarak belirlenmiştir. Yönetim Kurulu Üyelerinin görev taksimi 25 Mart 2019 tarihli Yönetim Kurulu toplantısında yapılmıştır. Yönetim Kurulu Başkanlığı'na Sayın Mehmet Ömer Koç, Başkan Vekilliği'ne Sayın Yıldırım Ali Koç'un seçilmesine karar verilmiştir.

Şirket'in Yönetim Kurulu Üyeleri aşağıda yer almaktadır:

Adı ve Soyadı	Görevi
Ömer M. Koç	Başkan
Ali Y. Koç	Başkan Vekili
Rahmi M. Koç	Üye
Semahat S. Arsel	Üye
Levent Çakıroğlu	Üye
Erol Memioğlu	Üye
Yağız Eyüboğlu	Üye
Zafer Sönmez	Bağımsız Üye (C Grubu- ÖİB Temsilcisi)
Muharrem Hilmi Kayhan	Bağımsız Üye
Ayşe Canan Ediboğlu	Bağımsız Üye
Kamil Ömer Bozer	Bağımsız Üye

Sermaye Piyasası Kurulu'nun Kurumsal Yönetim Tebliği'nde yer alan hükümler çerçevesinde, Şirket'in 25 Mart 2019 tarih 2019/15 sayılı Yönetim Kurulu Kararı ile komite yapısının aşağıdaki şekilde oluşturulmasına karar verilmiştir:

	Denetimden Sorumlu Komite	Kurumsal Yönetim Komitesi	Risk Yönetimi Komitesi
Başkan	Muharrem Hilmi Kayhan	Muharrem Hilmi Kayhan	Ayşe Canan Ediboğlu
Üye	Kamil Ömer Bozer	Yağız Eyüboğlu	Erol Memioğlu
Üye		Doğan Korkmaz	

Ayrıca, aynı Yönetim Kurulu toplantısında Yürütme Komitesi'nin 6 üyeden oluşmasına karar verilmiş olup Ömer M. Koç, Rahmi M. Koç, Semahat S. Arsel, Ali Y. Koç ve Caroline Nicole Koç komite üyeleri olarak belirlenmiştir. Komitelerin çalışma esasları Şirketimiz internet sitesinde kamuya açıklanmıştır.

Yönetim Kurulu Üyeleri ve Üst Düzey Yöneticilere Sağlanan Faydalar

Şirket'in üst düzey yöneticileri, Yönetim Kurulu Başkan ve Üyeleri ile Genel Müdür ve Genel Müdür Yardımcıları olarak belirlenmiştir. 31 Mart 2019 tarihinde sona eren dönemde, Şirket'in üst düzey yöneticilerine sağlanan faydaların toplamı 7.061 bin TL'dir (31 Mart 2018 – 3.630 bin TL). Bu tutarın 3.300 TL'lik (31 Mart 2018– Yoktur) kısmı işten ayrılma dolayısıyla yapılan ödemelere ilişkin olup, kalan kısmı kısa vadeli sağlanan faydalardan oluşmaktadır.

Sermaye

Şirket, Sermaye Piyasası Kanunu hükümlerine göre kayıtlı sermaye sistemini kabul etmiş ve Sermaye Piyasası Kurulu'nun 22.11.1990 tarih ve 886 sayılı izni ile kayıtlı sermaye sistemine geçmiştir.

a. Kayıtlı Sermaye :

Şirketin kayıtlı sermaye tavanı 500.000.000 (beş yüz milyon Türk Lirası) TL olup, her biri 1 (bir) Kuruş itibari değerinde nama yazılı 50.000.000.000 (elli milyar) adet paya bölünmüştür.

Sermaye Piyasası Kurulunca verilen kayıtlı sermaye tavanı izni, 2017-2021 yılları (beş yıl) için geçerlidir. 2021 yılı sonunda izin verilen kayıtlı sermaye tavanına ulaşılamamış olsa dahi, 2021 yılından sonra yönetim kurulunun sermaye artırımı kararı alabilmesi için; daha önce izin verilen tavan ya da yeni bir tavan tutarı için Sermaye Piyasası Kurulundan izin almak suretiyle genel kuruldan 5 yılı geçmemek üzere yeni bir süre için yetki alınması zorunludur. Söz konusu yetkinin alınmaması durumunda Yönetim Kurulu Kararıyla sermaye artırımı yapılamaz.

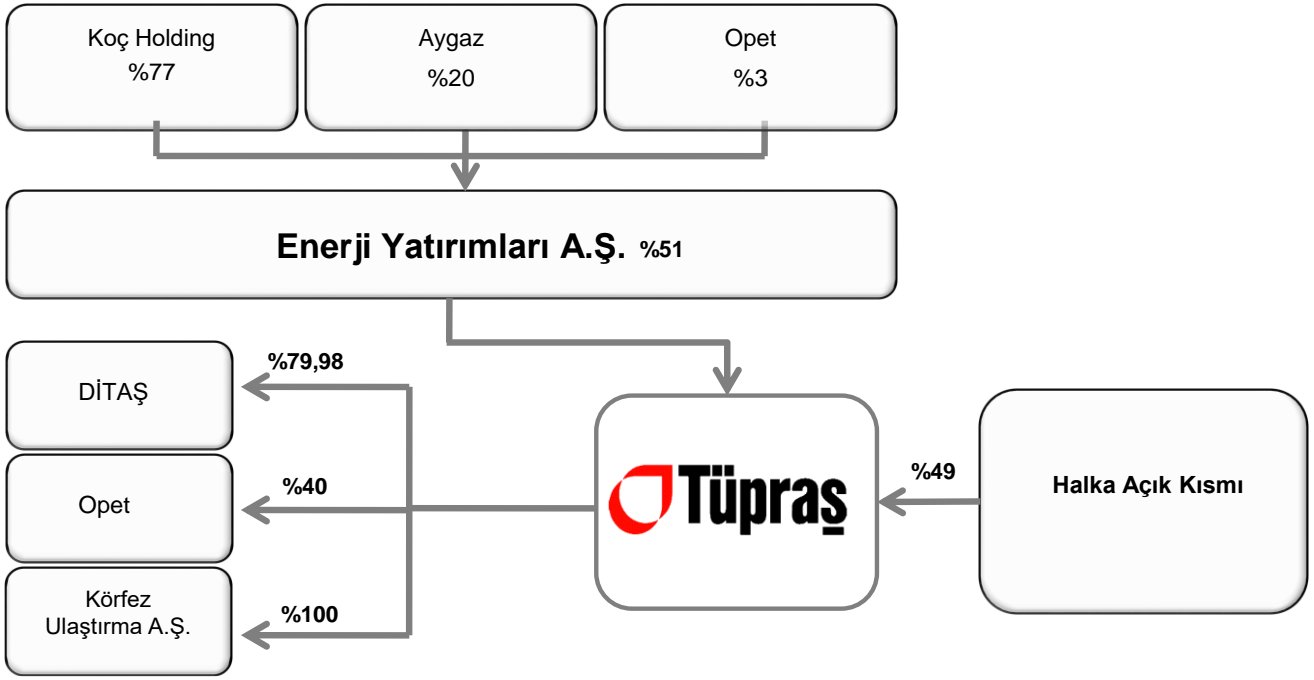
b. Çıkarılmış Sermaye ve Paylar:

Şirketin çıkarılmış sermayesi 250.419.200 TL (iki yüz elli milyon dört yüz on dokuz bin iki yüz Türk Lirası) olup, söz konusu çıkarılmış sermaye muvazaadan arı şekilde ödenmiştir. Aşağıda gösterildiği şekilde paylar (A) ve (C) Grubu olmak üzere iki gruba ayrılmış olup tamamı nama yazılıdır.

GRUP	PAY SAHİBİ	SERMAYE TUTARI (TL)	TÜRÜ	PAY ADEDİ
A	Enerji Yatırımları A.Ş.	127.713.792,22	Nama	12.771.379.222
A	Diğer	122.705.407,77	Nama	12.270.540.777
C	ÖİB	0,01	Nama	1
Toplam		250.419.200,00		25.041.920.000

Ortaklık Yapısı

Şirket, Sermaye Piyasası Kurulu'na kayıtlıdır. Tüpraş hisselerinin %49'u Borsa İstanbul'da işlem görmektedir. 31 Mart 2019 tarihi itibariyle, Şirket'in hisselerini elinde bulunduran hissedarlar ve hisse oranları aşağıdaki gibidir.

Tüpraş'ın konsolidasyon kapsamındaki bağlı ortaklık ve müşterek yönetime tabi ortaklıkları ve faaliyet konuları aşağıda belirtilmiştir:

Bağlı Ortaklık	Faaliyet gösterdiği ülke	Faaliyet konusu
Ditaş Deniz İşletmeciliği ve Tankerciliği A.Ş. ("Ditaş")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Üsküdar Tankercilik A.Ş. ("Üsküdar")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
T Damla Denizcilik A.Ş. ("Damla")	Türkiye	Palamar ve römorkör hizmeti
Kadıköy Tankercilik A.Ş. ("Kadıköy")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Beykoz Tankercilik A.Ş. ("Beykoz")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Sarıyer Tankercilik A.Ş. ("Sarıyer")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Kartal Tankercilik A.Ş. ("Kartal")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Maltepe Tankercilik A.Ş. ("Maltepe")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Salacak Tankercilik A.Ş. ("Salacak")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Karşıyaka Tankercilik A.Ş. ("Karşıyaka")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Bakırköy Tankercilik A.Ş. ("Bakırköy")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Karaköy Tankercilik A.Ş. ("Karaköy")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Çengelköy Tankercilik A.Ş. ("Çengelköy")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Pendik Tankercilik A.Ş. ("Pendik")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Tuzla Tankercilik A.Ş. ("Tuzla")	Türkiye	Ham petrol ve petrol ürünleri taşımacılığı
Körfez Ulaştırma A.Ş. ("Körfez")	Türkiye	Hava, deniz, kara ve demiryolu taşımacılığı

İş Ortaklıkları	Faaliyet gösterdiği ülke	Faaliyet konusu
OPET Petrolcülük A.Ş. ("Opet")	Türkiye	Petrol ürünleri perakende satışı
THY Opet Havacılık Yakıtları A.Ş.	Türkiye	Jet yakıtı ikmal hizmeti
Opet International Limited	İngiltere	Petrol ürünleri ticareti
Opet Trade B.V.	Hollanda	Petrol ürünleri ticareti
Tasfiye halinde Opet Trade Singapore (*)	Singapur	Petrol ürünleri ticareti
Opet Fuchs Madeni Yağ San. ve Tic. A.Ş.	Türkiye	Madeni yağ ticareti
Op Ay Akaryakıt Ticaret Ltd. Şti.	Türkiye	Petrol ürünleri ticareti
Akdeniz Akaryakıt Depolama Nakliyat ve Tic. A.Ş.	Türkiye	Petrol ürünleri ticareti
Nemrut Liman ve Boru İşl. Nak. İç ve Dış Tic. Ltd. Şti.	Türkiye	Denizcilik hizmetleri
Opet Aygaz Gayrimenkul A.Ş.	Türkiye	Gayrimenkul

(*) 15 Temmuz 2015 tarihinden itibaren faaliyetlerini durdurmuştur.

Grup'un bünyesinde çalışan ortalama personel sayısı 31 Mart 2019 tarihinde sona eren dönem içerisinde 6.014'tür (31 Aralık 2018 - 5.952).

Şirket'in tescil edilmiş adresi aşağıdaki gibidir:

Türkiye Petrol Rafinerileri A.Ş.
Güney Mahallesi
Petrol Caddesi No:25 41790
Körfez, Kocaeli

2018 Yılı Kar Payı Dağıtımı

20 Mart 2019 tarihli Olağan Genel Kurul Toplantısında, Sermaye Piyasası Düzenlemeleri ile Esas Sözleşme Hükümlerine ve Tüpraş Kar Dağıtım Politikası'na uygun olarak 2018 yılı kazancının dağıtılması konusunda;

- a. Ortaklara ödenecek temettü toplamı olan 3.793.850.880,00 TL'nin tamamının nakden ödenmesine,
- b. Tam mükellef kurumlar ile Türkiye'de bir işyeri veya daimi temsilci aracılığı ile kar payı elde eden dar mükellef kurum ortaklarımıza; 1,00 TL nominal değerli hisse için %1.515,0 oranında ve 15,15 TL brüt=net nakit kar payı; diğer hissedarlarımıza ise 1,00 TL nominal değerli hisse için %1.515,0 oranında ve 15,15 TL brüt; %1.287,75 oranında ve 12,8775 TL net nakit kar payı ödenmesine,

Karar verilmiş olup, nakit temettü ödemeleri 1 Nisan 2019 tarihi itibarıyla tamamlanmıştır.

BÖLÜM 2: SEKTÖR VE ŞİRKETİN FAALİYETLERİNE İLİŞKİN DEĞERLENDİRME

Sektördeki Gelişmeler

2018 yılı 1. çeyrek dönemde ortalama 98,5 milyon varil/gün olan küresel ham petrol talebi, 2019 yılında %1,0 artışla 99,5 milyon varil/gün olarak gerçekleşmiştir. OPEC'in ham petrol üretimini kesme kararı doğrultusunda 2019 1. çeyrek dönemde geçen yılın aynı dönemine göre OPEC üretimi %3,2 oranında azalırken, OPEC dışı petrol ve sıvı yakıt üretimindeki %3,8 artışın etkisiyle toplam petrol/sıvı yakıt arzı %1,0 artışla 99,5 milyon varil/gün olarak gerçekleşmiştir.

2019 Ocak ayına 53,85 dolar/varil seviyesinden başlayan dated brent ham petrol fiyatı, OPEC üyesi ülkelerin kesinti anlaşmasına devam eden yüksek uyumunun yanı sıra S. Arabistan'ın üretimi taahhüt ettiğinden daha fazla kesmesi, Libya üretim kaybı, Venezuela'ya yönelik yaptırım kararı ve İran muafiyetinin uzatılmaması endişeleri ile yukarı yönlü bir seyir izlemiştir. Mart sonunda 67,99 dolar/varil seviyesine yükselen Brent petrol fiyatı, ilk üç ayda ortalama 63,20 dolar/varil olarak gerçekleşmiştir.

Ocak ayı başında zayıf sezon ve ABD üretim artışı kaynaklı hafif ham petrol şarj paçalı sonucu artan arz etkisiyle tarihinin en düşük seviyelerine inen benzin marjları, ABD ve Avrupa rafinerilerinde FCC ünitelerinin üretimlerini azaltmaları ve sezonsal talepteki kıpırdanmanın etkisiyle toparlanmaya başlamıştır. Öte yandan hafif ham petrol işlenmesine bağlı orta distilat veriminin düşüklüğü, sınırlı da olsa jet talebindeki büyümenin devam etmesi, motorinde Akdeniz Bölgesi rafineri bakımlarının ve tarımsal kullanımın başlamasının olumlu etkisiyle orta distilat marjları gücünü korumuş, ağır ham petrolerde arz sıkıntıları ve dönüşüm ünitesi yatırımlarının devreye girmesi gibi etkilerle fuel oil marjları da son on yılın en yüksek seviyelerine yükselmiştir.

Akdeniz rafineri marjı ilk üç ayın sonunda 3,60 Dolar/varil düzeyindeyken, stok etkisi ve kur farkının etkisiyle Tüpraş net rafineri marjı Akdeniz Kompleks marjınının 0,56 \$/v üzerinde 4,16 Dolar/varil seviyesinde gerçekleşmiştir.

Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu verilerine göre, piyasa daralması sebebiyle 2019 yılı Ocak-Şubat döneminde geçen yılın aynı dönemine göre Türkiye'de benzin tüketimi %0,93 düşüşle 338 bin ton, motorin talebi ise %4,95 düşüşle 3,3 milyon tona gerçekleşmiştir.

Operasyonel Bilgiler

İzmit Fuel Oil Dönüşüm Kompleksinde planlı bakım çalışması nedeniyle 5 haftalık duruşa rağmen, Mart sonu itibariyle %93,6 kapasite kullanımı gerçekleştirilmiştir. Aşağıdaki tabloda görüldüğü üzere; ham petrol ve yarı mamul toplamında 7,0 milyon ton şarja verilmiş, 6,7 milyon ton satılabilir ürün üretilmiş ve Fuel Oil Dönüşüm Kompleksindeki duruşun etkisiyle beyaz ürün verimi %77,4 seviyesinde gerçekleşmiştir.

İşlenen Hampetrol	2018 (3Ay)	2019 (3Ay)	Fark
Toplam Şarj (bin ton)	5.478	7.017	1.539
Beyaz Ürün Verimi	78,5	77,4	-1,1
API	31,3	32,4	1,02
Kapasite Kullanımı %*	78,0	93,6	15,6

(*) Kapasite kullanım oranı; 2018 yılında 28,1, 2019 yılında 30,0 milyon ton kapasite kabulü ile hesaplanmıştır.

Üretim (1000 ton)	2018 (3A)	2019 (3A)	Fark	
LPG	213	241	28	13%
Nafta/Benzinler	1.126	1.486	360	32%
Jet Yakıtı/Gazyacı	1.001	1.162	161	16%
Motorin	1.764	2.240	475	27%
Orta Distilat	2.765	3.402	636	23%
Fuel Oiller	397	1.045	648	163%
Baz Yağ	23	35	12	54%
Bitümler	494	310	-184	-37%
Diğer	165	220	55	33%
Toplam	5.184	6.740	1.556	30%

Ham petrol fiyatları ve döviz kurundaki artışın etkisiyle bitüm ve motorin satışlarında bir miktar azalmaya rağmen yurtiçi satışlarda geçtiğimiz yılın sadece 43 bin ton altında satış gerçekleştirilirken, ihracat dahil toplam satışlarda %16,7 artışla 7,2 milyon ton seviyesine ulaşılmıştır. Benzin ve jet yakıtında yurtiçi satış toplamında tüm zamanların rekor satışı gerçekleştirilmiştir.

Satışlar (1000 ton)	2018 (3A)	2019 (3A)	Fark	
LPG	220	240	20	9,1%
Nafta	-	122	122	-
Benzinler	495	503	7	1,5%
Jet Yakıtı	938	956	18	1,9%
Motorin	2.458	2.391	-67	-2,7%
Orta Distilat	3.396	3.347	-49	-1,4%
Fuel Oiller	303	308	5	1,5%
Bitümler	349	257	-92	-26,3%
Diğer	322	256	-66	-20,4%
Askeri Ürünler	120	129	9	7,3%
Yurtiçi Satış	5.205	5.162	-43	-0,8%
İhracat	998	2.079	1.081	108,4%
Genel Toplam	6.203	7.241	1.038	16,7%

Opet

OPET, Türkiye'de 1.164'ü OPET, 470'i Sunpet olmak üzere toplamda 1.634 istasyonu ve beş farklı terminalinde toplam 1.069 bin m³'lük depolama kapasitesi ile akaryakıt dağıtım sektöründe önemli bir konumdadır.

Sektördeki pazar payını ve istasyon ağını her geçen gün artıran OPET Türkiye'de akaryakıt dağıtım sektöründe tüketicinin ilk tercihi olma temel hedef ve prensibiyle hareket etmektedir. OPET, Türkiye tüketiminde en son açıklanan veriler olan Şubat sonu itibariyle beyaz ürünlerde %18,30, siyah ürünlerde ise %32,45 pazar payına sahiptir.

2009 yılında Opet, Türk Hava Yolları Şirketi ile THY-OPET Havacılık Yakıtları şirketini kurmuştur. Şirket Türkiye'de hızla gelişmekte olan havayolu ulaşım sektörüne uçak yakıtı pazarlamaktadır.

Ditaş

Ditaş, Tüpraş'ın ham petrol ve petrol ürünlerinin yurtiçi ve yurtdışında denizyolu ile taşınması operasyonunu yürütmenin yanı sıra, aktiflerindeki tankerleri zaman esaslı ya da tek sefer esaslı olarak kiraya vermekte, kiraladığı tankerlerin işletmeciliğini yapmakta, limanlarda terminal hizmetleri vermekte ve sektörde faaliyet gösteren firmalara aracılık ve acentelik hizmetleri vermektedir.

Ditaş, toplam 479.765 DW tonluk üç ham petrol tankeri, 51.532 DW tonluk ham petrol/ürün tankeri, toplam 90.535 DW tonluk yedi ürün tankeri ve 11 adet römorkör, 7 adet palamar botu, 2 adet servis botu ve 1 adet pilot botu ile faaliyetlerini sürdürmektedir.

Yapımları devam eden 15.000 DW tonluk T. Adalyn Tankeri 2018 yılı içerisinde suya indirilmiş, Mayıs 2019'da inşaatı tamamlanarak işletmeye alınması planlanmaktadır; 16.000 DW tonluk T.Elinor Tankeri 2019 yılı Mart ayında suya indirilmiş, Ekim 2019'da inşaatı tamamlanarak işletmeye alınması planlanmaktadır. 2018 yılında siparişi verilen 70 TBP gücündeki 2 adet römorkörün 2020 yılının başında teslim alınması planlanmaktadır.

Ayrıca, 2020 yılında yürürlüğe girmesi planlanan IMO kurallarına uyum için 2019 yılında T.Sadberk, T.Semahat, T.Adalyn, T.Elinor tankerlerine Scrubber yatırımı yapılacaktır. Yatırım ile ilgili anlaşmalar tamamlanmıştır.

Şirket, ürün ve ham petrol taşımalarının yanı sıra Tüpraş'ın İzmit ve Aliğa limanlarında ihtiyaç duyulan römorkörcülük ve palamar hizmetlerini de sürdürmektedir.

Ditaş, 2006 sonrası yeniden yapılanma ve büyüme sürecine girmiştir. Bu süreç içerisinde sermayesi %100 Ditaş'a ait on dört bağlı ortaklık kurulmuştur.

Tüpraş'a operasyon ve maliyet avantajı sağlayan Ditaş, 2019 yılının ilk çeyreğinde 2,3 milyon ton ham petrol ve 1,3 milyon ton petrol ürünü taşıması yapmıştır. Ham petrol taşımalarının %82,3'ü, petrol ürünü taşımalarının ise %44,5'i Tüpraş rafinerileri ihtiyacı doğrultusunda gerçekleştirilmiştir. Ditaş, toplam ürün taşımalarının %45,3'ünü THY Opet, %10,2'sini ise yurt içi ve yurt dışındaki diğer dağıtım kuruluşları adına yapmıştır.

Körfez Ulaştırma

Hisselerinin tamamı Tüpraş'a ait olan Körfez Ulaştırma A.Ş., demiryolu tren işletmecisi (DTİ) olarak, Aralık 2017'den başlayarak 2018 yılı boyunca TCDD'den kiraladığı 5 adet lokomotifle Kırıkkale-İzmit Rafinerileri arasında karşılıklı 1'er trenle akaryakıt taşımaktadır. Demiryolu tren işletmecisi olmasının yanı sıra, Şirket, İzmit-Kırıkkale hattında kalan diğer taşımaları ve Kırıkkale-Mersin-Batman hattındaki taşımaları da organizatör sıfatıyla ve TCDD lokomotifleriyle gerçekleştirmiştir. 2018 yılında 1,77 milyon ton ürün/ara ürün taşıyan Körfez Ulaştırma, bu miktarın %27'sini kendi trenleri ile gerçekleştirmiştir. Körfez Ulaştırma, Kasım 2018 itibarıyla, organizatör olarak Kırıkkale-Mersin Opet Terminali arasında taşımalara da başlamıştır.

2018 yılında taşımalarda Tüpraş'ın sahip olduğu 439 adet vagonun yanı sıra 26 adet Opet vagonu ve 100-200 adet arasında değişen sarnıçlı TCDD vagonu kullanılmıştır. Kırıkkale Rafinerisi'nde yer alan vagon bakım atölyesi, Türkiye'deki ECM standartlarına göre hizmet veren en kapsamlı vagon bakım ve onarım atölyesi olup, atölyenin yüksek performansı vagonların maksimum verimlilikte çalışmasını sağlamaktadır. Körfez Ulaştırma'nın trenlerinde 2018 yılında, TCDD deneyimli 34 makinist görev yapmıştır. Eğitimleri tamamlanan 29 yeni makinistle beraber toplam makinist sayısı 63'e ulaşmıştır.

Körfez Ulaştırma, 2018 yılı Temmuz ayında 5 adet General Electric lisanslı dizel lokomotif siparişi vermiştir. TCDD iştiraki Tülomsaş'ın Eskişehir fabrikasında üretimi devam etmekte olan lokomotiflerin 2019 yılının 2. çeyreğinde teslim alınması planlanmıştır. Mart sonu itibarıyla, ilk lokomotifin imalatı tamamlanmış olup, test aşamasına geçilmiştir.

Demiryolu tren işletmecisi olarak taşımaların tamamının Körfez Ulaştırma tarafından yapılması hedefi kapsamında, ilave sarnıçlı vagon ve ikinci parti lokomotif alımına yönelik çalışmalar devam etmektedir.

Yatırım

2019 yılı ilk üç ayda 33,3 milyon \$ (rafinaj için 28,1 milyon \$) yatırım harcaması gerçekleştirilmiştir.

Araştırma ve Geliştirme Faaliyetleri

2019 yılı Nisan sonu itibariyle Tüpraş Ar-Ge Merkezi çalışma alanlarında bir AB FP 7, iki EUREKA, iki Horizon 2020, bir ARDEB 1003 ve yirmi yedi TEYDEB onaylı proje tamamlanmıştır. Mevcut durum itibariyle dört TEYDEB ve beş Horizon 2020 onaylı proje devam etmektedir. Tüpraş, TÜBİTAK ve AB fonlarınca onaylanmış projelerinin yanı sıra, on yedi projeyi de öz kaynaklarıyla yürütmektedir.

Tüpraş bir Horizon 2020 projesi başvurusunda hak kazandığı 1.26 milyon Euro hibe desteğiyle Türkiye’de tek seferde en yüksek hibe desteği alan sanayi kuruluşu olmuştur. 18 Şubat 2019 Avrupa Komisyonu resmi verilerine göre Tüpraş, 4.05 milyon Euro hibe desteği ile Horizon 2020 Programı’nda Türkiye’deki en başarılı ikinci sanayi kuruluşu olmuştur. Bir Horizon 2020 proje başvurusunun hibe anlaşması süreci tamamlanarak Ocak 2019’da başlamıştır. İki Horizon 2020 proje başvurusunun hibe anlaşması süreci devam etmektedir. Ayrıca AB ITEA etiketini alan bir projenin TÜBİTAK TEYDEB 1509 başvurusu tamamlanmış, TÜBİTAK TEYDEB değerlendirme süreci devam etmektedir. 2019 yılı içerisinde Nisan sonu itibariyle on bir yeni Horizon 2020 proje başvurusu yapılmış, 2019 yılı içinde açılacak Horizon 2020 proje çağrılarında üç yeni proje fikri için başvuru hazırlığı yapılmaktadır. 2019 yılı içinde iki yeni TEYDEB 1501 proje başvurusu hazırlığı yapılmaktadır.

Finansal Veriler

Fuel Oil Dönüşüm Tesisi’nin ilk planlı bakımının başladığı 2019 1. Çeyrek dönemde Tüpraş, yaklaşık tam kapasite kullanımı ile 228,1 milyon TL esas faaliyet karı elde etmiştir. Ancak 601,2 milyon TL net finansman giderinin etkisiyle, toplamda 310,1 milyon TL vergi öncesi konsolide zarar gerçekleşmiş ve 52,2 milyon TL dönem vergi gideri sonrası 362,3 milyon TL net dönem zararı oluşmuştur.

ÖZET BİLANÇO (Bin TL)	31 Ara 2017	31 Ara 2018	30 Mart 2018	30 Mart 2019
Dönen varlıklar	20.366.024	20.962.205	20.311.172	28.061.876
Duran varlıklar	17.796.955	19.073.522	17.873.327	25.544.161
Toplam Varlıklar	38.162.979	40.035.727	38.184.499	53.606.037

Kısa Vadeli Yükümlülükler	17.675.669	15.949.538	21.068.892	25.145.175
Uzun Vadeli Yükümlülükler	10.009.649	14.140.360	9.774.157	16.646.186
Ana Ortaklığa Ait Özsermaye	10.373.347	9.824.629	7.232.635	11.688.281
Azınlık Payları	104.314	121.200	108.815	126.395
Toplam Kaynaklar	38.162.979	40.035.727	38.184.499	53.606.037

ÖZET GELİR TABLOSU (Bin TL)	31 Ara 2017	31 Ara 2018	30 Mart 2018	30 Mart 2019
Net Satışlar	53.948.110	88.552.170	13.421.408	20.707.888
Brüt Kar	6.213.898	9.224.323	1.069.190	991.293
Esas Faaliyet Karı	4.857.459	5.736.300	690.188	228.132
FVAÖK	5.881.697	8.908.374	1.033.012	850.826
Sürdürülen faaliyetler vergi öncesi karı/(zararı)	4.474.038	3.724.380	471.810	- 310.129
Dönem Karı (Ana Ortaklık Payları)	3.811.546	3.712.789	378.436	- 375.158
Dönem Karı (Azınlık Payları)	29.010	48.656	8.351	12.863

ÖNEMLİ ORANLAR	31 Ara 2017	31 Ara 2018	30 Mart 2018	30 Mart 2019
Özsermaye Getirisi (%) (Ana Ortaklık)	41,29	36,76	17,20	- 3,49
Cari Oran	1,15	1,31	0,96	1,12
Hisse Başına Kar	15,22	14,83	1,51	-1,50
Temettü (BinTL)	1.557.107	3.406.452	3.406.452	3.793.850

Bilanço Tarihinden Sonra Meydana Gelen Önemli Husus ve Gelişmeler

- ABD Dış İşleri Bakanlığı tarafından İran ham petrol alımlarında Türkiye'ye tanınan muafiyetin 2 Mayıs 2019 tarihinden itibaren kaldırılması kararı alındığı açıklanmış olup, Tüpraş'ın internet sitesinde yer alan Dış Ticaret Kontrol Politikasına uygun olarak, finansal piyasalara erişim ve kredi sözleşmeleri kapsamında verilen taahhütlerin yerine getirilebilmesi amacıyla, konuyla ilgili yeni bir karar alınmadığı sürece İran'dan ham petrol alımlarının sonlandırılmasına karar verilmiş olup, ham petrol ihtiyacı en uygun alternatifler değerlendirilerek diğer kaynaklardan karşılanacaktır.
- İGA İstanbul Havalimanı Akaryakıt Hizmetleri A.Ş. tarafından düzenlenen ihale neticesinde, Tüpraş'ın İstanbul Havaalanı'na 5 Yıl süreyle yıllık 1,8 milyon ton jet yakıtı satışına hak kazanılmış, bu kapsamda satışlara başlanılmıştır.
- Tüpraş'ın 2017 yılından beri gerçekleştirdiği modernizasyon ve darboğaz giderme yatırımlarının etkisiyle artan [fiili] yıllık ham petrol işleme kapasitesi dikkate alınarak yapılan başvurular neticesinde, EPDK tarafından, rafinerilerin yıllık ham petrol işleme kapasiteleri İzmir için 11,9 (önceki:11,0); İzmit için 11,3 (önceki:11,0); Kırıkkale için 5,4 (önceki:5,0) ve Batman için 1,4 (önceki:1,1) milyon ton olarak tadil edilmiştir. Böylece Şirketin EPDK tarafından onaylanan yıllık ham petrol işleme kapasitesi 28,1 milyon tondan 30 milyon tona yükselmiştir.

Şirketin Risk Yönetim Politikası

Tüpraş'ta, Sermaye Piyasası Kurulu Kurumsal Yönetim İlkeleri Tebliği doğrultusunda 28 Temmuz 2010 tarihli Yönetim Kurulu toplantısında Risk Yönetimi Komitesi kurulmuştur. Tüpraş Risk Yönetim Komitesi, 1 Temmuz 2012 tarihinde yürürlüğe giren 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun 378'inci maddesine uyum ve Yönetim Kurulu bünyesindeki komitelerin etkin çalışmasını sağlamak amacıyla, Şirket'in varlığını, gelişmesini ve devamını tehlikeye düşürebilecek risklerin erken teşhisi, tespit edilen risklerle ilgili gerekli önlemlerin uygulanması ve riskin yönetilmesi amacıyla çalışmalar yapmaktadır. Komitenin başkanlığını Yönetim Kurulu Bağımsız Üyesi Ayşe Canan Ediboğlu, Üyeliğini Yönetim Kurulu Üyesi Erol Memioğlu sürdürmektedir.

Tüpraş'ta risk yönetiminin temelinde yatan felsefe, varlıkların değerlerinin korunması, operasyonel güvenlik ve sürdürülebilirlik esaslarına dayanmaktadır. Risk yönetiminde her alandaki potansiyel riskleri öngörebilmek, değerlendirmek, yönetmek, izlemek ve gerekli faaliyet planlarını önceden oluşturmak amacıyla proaktif metotlar benimsenmiştir.

Tüpraş'ın maruz kaldığı başlıca riskler; tehlike ve çevre riskleri, finansal riskler, ticari riskler, operasyonel riskler, stratejik riskler, uyum ve yasal riskler, itibar riskleri olmak üzere toplam yedi ana başlık altında takip edilmektedir.

Şirketimizin faaliyetleri gereği bulundurduğu ham petrol ve ürün stokları, uluslararası piyasalarda belirlenen fiyatlarla değerlendirilmektedir. Ham petrol alım anlaşmalarının önemli bir kısmında ileri tarihli fiyatlandırma mekanizması kullanılarak stok fiyat riski büyük ölçüde bertaraf edilmektedir. Riske maruz stoklar fiyat riskinden korunmak amacıyla finansal enstrümanlar kullanılarak hedge edilmektedir. Ayrıca ürün marjlarında hedeflenen karlılığı koruma amaçlı piyasa koşulları imkan verdiği ölçüde türev enstrümanlarla hedge işlemi yapılmaktadır.

İç Kontrol Sistemi ve İç Denetim

Tüpraş'ta denetim faaliyetleri, temelini Uluslararası İç Denetim Standartları ve Tüpraş Etik İlkeleri'nin oluşturduğu proaktif bir metodoloji takip edilerek Tüpraş Denetim Birimi'nin uzman ekibi tarafından mali, operasyonel, risk, süreç, yasal uyum, iş etiği ve suistimal ana başlıklarında, yıllar itibarıyla belirlenmiş süreç ve konular üzerinden yürütülür. Tüpraş'ın faaliyet merkezlerinin tamamında temel mali ve süreç denetimleri yılda iki kez, çalışma dönemi için belirlenmiş tematik denetimler en az bir kez gerçekleştirilir.

Tüpraş'ın faaliyet ve hizmetlerinin etkin, güvenilir ve kesintisiz bir şekilde yürütülmesini, muhasebe ve mali raporlama sisteminden sağlanan ve konsolide finansal tablolarda kullanılan bilgilerin bütünlüğünü, tutarlılığını, güvenilirliğini, zamanında elde edilebilirliğini ve güvenliğini sağlamak amacıyla devamlı olarak gerçekleştirilen iç kontroller sırasında oluşan tespitler Şirket Yönetimi ile paylaşılır ve süreçlerin iyileştirilmesine yönelik çalışmalara eşlik edilir.

Öngörüler

Tüpraş'ın 2019 yılı Şubat ayında açıkladığı ve 3,75-4,25 dolar/varil olarak belirlenen Akdeniz rafineri marj yıllık hedefinde bir değişiklik olmamıştır. Yılın ilk üç ayında 3,6 dolar /varil olan Akdeniz Kompleks marjının 0,56 dolar/varil üzerinde 4,16 dolar/varil seviyesinde gerçekleşen Tüpraş net rafineri marjının ikinci yarıyılıda özellikle IMO 2020 Denizcilik Yakıtı spektrelerindeki değişiminde pozitif etkisiyle yıllık ortalamada 6,0-7,0 dolar/varil bandında gerçekleşmesi beklenmektedir.

Tüpraş yılsonu toplam kapasite kullanım oranını %95-100 olarak hedeflemektedir. Üretim ve satış hacimleri hedeflerinde herhangi bir revizyon olmayıp, üretim 28,0 milyon ton ve ithal edilip satılan ürünlerle beraber satış yaklaşık 30,0 milyon ton olarak belirlenmiştir. 250 milyon dolar olan belirlenen rafinaj yatırım beklentisinde de bir revizyon bulunmamaktadır.